

[Grøndahl.]

Både ved første og anden behandling påpegede jeg, at den nuværende biblioteksordning fungerede fortræffeligt, og at der absolut ikke er behov for en nyordning, der til en begyndelse koster skatteyderne 8 mill. kr. om året. Den frie låneret kunne utvivlsomt have været gennemført på en enklere og billigere måde. Lovforslaget dikterer oprettelser af en hel række — efter vor mening overflødige — stillinger. Tendensen i lovforslaget med statsindblanding og diktat undergraver det kommunale selvstyre, og det fremgik jo tydeligt ved anden behandling, at jeg ikke her stod alene. Særlig kommer denne undergravning til syne i § 6, stk. 2, og den undskyldning, ministeren og flere af ordførerne gav for dette diktat, var, at problemet var meget lille, da det nu efter ændringsforslaget kun drejede sig om 10 kommuner mod før 33, som her skulle have en påtvungen ordning. Det er en rigtig dårlig undskyldning, da tvang eller uret naturligvis ikke bliver rigtig, fordi den kun udøves mod nogle få. Statsindblandingen viser sig også på den måde, at loven bevidst kvæler de selvejende og foreningsejede biblioteker. Det er vi principielt imod, da vi som en selvfølge foretrækker det private initiativ fremfor statens, og derfor stemmer vi imod lovforslaget.

Østergaard: Jeg havde egentlig ingen bemærkninger her ved tredje behandling, men den udtalelse, som det ærede medlem hr. Grøndahl kom med, giver mig anledning til at sige et par ord. Det var udtalelsen om, at der i den gældende bibliotekslov intet er, der trænger til at blive rettet. Jeg vil egentlig gerne spørge det ærede medlem, om ikke der var noget, der trængte til at blive rettet vedrørende tilskuds- og refusionsbestemmelserne. Jeg er i hvert fald sikker på, at de kommunale myndigheder, som nu skal administrere loven, alle vil være enige om at udtale tilfredshed med denne ændring.

Dernæst vil jeg understrege vedrørende spørgsmålet om lovens ødelæggende virkning for de selvejende biblioteker, at når vi nu ændrer reglerne, således at de selvejende biblioteker kun skal skaffe en tiendedel af beløbet, kan vi næppe komme længere ned.

Jeg udtalte ved anden behandling, at som lovforslaget da forelå med 26 ændringsforslag, som alle var til det bedre, var mit parti tilfreds med det, og jeg er yderligere tilfreds med, at vi i tillægsbetænkningen har udtalt ønsket om, at der kun må udlånes grammofonplader af kunstnerisk værdi. Mit synspunkt og vore ønsker er blevet tilgodeset, og lovforslaget bliver ikke ringere af, at vi i udvalget har kunnet acceptere et par af de ændringer, som det ærede medlem hr. Weikop har gjort sig til talsmand for. Som lovforslaget nu foreligger, imødekommer det i hvert fald 99 pct. af den saglige kritik, der har været rettet mod det, og mit parti kan gå ind for det.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bomholt): Det svar, som det ærede medlem hr. Østergaard gav det ærede medlem hr. Grøndahl, dækker helt og fuldt min tankegang. Påstanden om, at biblioteksforslaget skulle gå ud på statsindblanding og diktat, undergravning af den folkelige selvbestemmelseret o. s. v., modsiges af hver eneste paragraf i det.

Til det ærede medlem hr. Weikop vil jeg gerne sige, at det gælder om at fastholde synet på hovedlinjen i lovforslaget og de væsentlige enkeltheder. Noget væsentligt er statens økonomiske støtte til folkebibliotekerne, der forøges på en sådan måde, at den først og fremmest kommer de mellemstore og store biblioteker til gavn og sikrer, at disse biblioteker kan fortsætte deres udbygning i det omfang, der er behov herfor. Den hæmmende aftrappingsgrænse, der betød en halvering af statens tilskud allerede ved 25.000 kr. i stedligt tilskud, er rykket væsentligt i vejret, og det er mit håb, at det øgede statstilskud vil blive brugt til ekspansion af bibliotekernes virksomhed til gavn for hele befolkningen. En yderligere animering til vækst og udvikling ligger i, at statens tilskud udbetales i samme finansår, i hvilket udgifterne afholdes, så kommunerne ikke som under den gældende ordning skal stå i forskud med eventuelle udgiftsforøgelser. Det er kommunerne naturligvis glade for.

Til lettelse for biblioteksbenytterne tjener indførelsen af den frie låneret og den dermed sammenhørende bestemmelse om, at enhver kommune er forpligtet til at